

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5

Academic Leadership of School Administrators on Opinion Teachers
under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 5

กฤษณพงศ์ สืบคำ¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 และเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำนวน 182 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม เพื่อการวิจัย ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน การบริหารจัดการหลักสูตร การนิเทศการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและวิจัย และการพัฒนาสื่อการเรียนรู้
2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามเพศ พบว่าครูผู้สอนที่มีเพศแตกต่างกัน มีทัศนะต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามอายุ พบว่าครูผู้สอนที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนะต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนะต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา

5. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกัน มีทัศนะต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

Abstract

The purpose of this research were to study academic leadership of school administrators as opinion by teachers under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 5, and compare the academic leadership of school administrators according to teachers' opinion under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 5, classified by gender, age, educational background, and teaching experience. The sample this research was 182 teachers under Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area Office 5. The tool used in collecting data in this research was a research questionnaire. The confidence value was .97. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation and the t-test.

The results of the research found that

1. Academic leadership of school administrators according to teachers' opinion under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 5 in the high level When considering each aspect found that all aspects were at a high level By sorting the average value from highest to lowest, namely learning management Internal quality assurance development Course Management Educational Supervision Development of learning resources Evaluation, evaluation and research and the development of learning media.

2. The results of comparative analysis of academic leadership of school administrators according to the teachers' opinion under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 5, classified by gender, found that teachers with different gender had opinion on academic leadership of school administrators Under Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area Office 5, in general, and in each aspect, were not different.

3. The results of comparative analysis of academic leadership of school administrators according to teachers' opinion under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 5, classified by age, it was found that teachers with different age had opinion on academic leadership of school administrators under Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area Office 5, in general, and in each aspect, were not different.

4. The results of comparative analysis of academic leadership of school administrators according to teachers' opinion under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 5, classified by educational background, it was found that teachers with different qualifications had opinion on academic leadership of school administrators Under Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area Office 5, in general, and in each aspect, were not different

5. The results of comparative analysis of academic leadership of school administrators according to teachers' opinion under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 5, classified by teaching experience, found that teachers with different teaching experiences had opinion on academic leadership of school administrators under Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area Office 5, in general, and in each aspect, were not different.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายดังกล่าวข้างต้นนั้น จำเป็นต้องอาศัยผู้นำ โดยเฉพาะผู้นำทางการศึกษาความสำคัญของผู้นำในองค์กรทางการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษานั้น ธีระ รุญเจริญ (2546 : 1) ได้สรุปว่า การบริหารกิจการใดๆ ที่เกี่ยวกับสาธารณะในยุคโลกาภิวัตน์ มีความจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารมืออาชีพ ในด้านการจัดการศึกษาของประเทศชาติก็เช่นกัน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพจึงจะทำให้การบริหารการศึกษาประสบความสำเร็จ และเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์และธีระ รุญเจริญ (2549 ก: 51) ได้สรุปว่า ผู้บริหารการศึกษาต้องเป็นผู้นำทางวิชาการอย่างแท้จริง การศึกษาจึงจะเจริญก้าวหน้า สอดคล้องกับ วีรยุทธ ชาดะกาญจน์ (2551:59) ได้สรุปว่า สถานศึกษาที่จะพบความสำเร็จมักจะมีผู้บริหารที่มีความสามารถในการนำบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา คือ เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facitator) เป็นผู้นำ (Leader) เป็นผู้สนับสนุน (Supporter) และเป็นผู้นำนวัตกรรม (Innovation) เข้ามาสู่สถานศึกษาและเป็นผู้ผลักดันการปฏิรูปการศึกษาให้ก้าวหน้าโดยเฉพาะในส่วนการจัดการเรียนการสอนนั้น จำเป็นต้องอาศัยผู้นำที่มีความรอบรู้ทางด้านวิชาการทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการย่อมสามารถบริหารปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมวิชาการให้ได้ผลดียิ่งขึ้น จะก่อให้เกิดสภาพที่เอื้อต่อการทำงานของครูช่วยให้คุณภาพการสอนของครูดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนในที่สุดและสถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553 : 187) ได้สรุปว่า การขับเคลื่อนงานการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปรอบที่ 2 ให้ไปสู่ความสำเร็จที่เป็นรูปธรรมนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะเป็นบุคคลที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการและเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตอาสา มีความพร้อมที่จะนำการศึกษาสู่การเปลี่ยนแปลงได้มากที่สุด

สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา (2547 : 2) ได้จัดทำหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ โดยกำหนดลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพไว้ในส่วนการเป็นผู้นำด้านวิชาการดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรเพื่อความเป็นเลิศ 2) การพัฒนารูปแบบกระบวนการเรียนรู้ 3) การพัฒนาครูตามแนวปฏิบัติการศึกษา 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพและ 5) การประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2553 : 31) ได้กำหนดมาตรฐานตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาไว้ว่า ผ่านการพัฒนาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) มีสาระสำคัญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการ ประกอบด้วยความเป็นผู้นำทางวิชาการและสามารถส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญา การศึกษาของชาติและหลักการจัดการเรียนรู้ สามารถบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามารถสร้างและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ให้มีความสำคัญและสามารถส่งเสริมให้มีการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามารถบริหารจัดการสถานศึกษา เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สามารถจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุ่มเทความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สามารถใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารและเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 จากการทดสอบระดับชาติ ONET ในช่วง 6-7 ปีที่ผ่านมามีคะแนนเฉลี่ยทั้งประเทศอยู่ในเกณฑ์ต่ำมาตลอด โดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

ผลการทดสอบนักเรียนระดับนานาชาติ ตามโครงการ PISA ของ OECD ในวิชาการอ่าน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ซึ่งถือเป็นวิชาพื้นฐานที่สำคัญ และเป็นการวัดการคิดวิเคราะห์ความรู้/ทักษะที่จะใช้งานได้จริงในอนาคต นักเรียนไทยกลุ่มที่สุ่มตัวอย่างแบบเป็นตัวแทนของนักเรียนทั้งประเทศ ได้คะแนนเฉลี่ยในเกณฑ์ต่ำ อยู่ในอันดับท้ายๆ แพ้จีน (เซี่ยงไฮ้) เวียดนาม ฯลฯ

จากสภาพความเป็นมาของปัญหา และความสำคัญของการบริหารงานวิชาการดังกล่าวของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นอย่างดี เพื่อเป็นผู้นำและสร้างพลังความร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในสถานศึกษารวมทั้งครูวิชาการ ครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงยิ่งขึ้น ตามเกณฑ์การวัดผลประเมินผลและเป็นไปตามความมุ่งหมายและหลักการของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นข้อมูล ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 344 คน กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 182 คน โดยวิธีเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (R.C.Krejcie and D.W. Morgan อ้างในบุญชม ศรีสะอาด , 2545 : 43) และหาสัดส่วนของจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง แล้วจึงทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น โดยอาศัยแนวคิดจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544:6) กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 33) สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา (2547:2) สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553 : 188-190) และคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2553:31) เนื่องจากเป็นแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 ว่าอยู่ในระดับใดซึ่งกำหนดค่าน้ำหนักของคะแนน 5 ระดับดังนี้ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทำการวิเคราะห์โดยการแยกข้อมูลตามเพศ

อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอน โดยวิธีการหาความถี่ ค่าร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายข้อ รายด้านและโดยรวม วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test for independent samples)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 โดยรวมและรายด้าน จำแนกเป็น 7 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดประเมินผลและวิจัย ด้านการนิเทศการศึกษาและด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สรุปผลได้ดังนี้

1.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านวัดผลประเมินผลและวิจัย และด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้

1.1.1 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ส่งเสริมและพัฒนาครูในสถานศึกษาเพื่อการนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ และส่งเสริมให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้หลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551 ยกเว้นมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

1.1.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการสอนโดยจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน การส่งเสริมให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.1.3 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ส่งเสริมให้ครูศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ส่งเสริมครูให้มีการใช้สื่อผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) และส่งเสริมให้มีการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1.1.4 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การพิจารณาคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้ให้บริการด้านเทคโนโลยีและแหล่งการเรียนรู้ การส่งเสริมให้นักเรียน เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา และการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

1.1.5 ด้านการวัดประเมินผลและวิจัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดประเมินผลของสถานศึกษาอย่างชัดเจน ส่งเสริมให้ครู ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และการส่งเสริมให้ครูเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งภายในและนอกสถานศึกษา

1.1.6 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การดูแล ส่งเสริม นิเทศติดตาม การจัดการเรียนการสอนของผู้สอนอย่างใกล้ชิด การติดตาม ประเมินผล ในการจัดการเรียนการสอนของครู และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษา

1.1.7 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรอย่างเป็นระบบ การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และการชี้แจงครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ

2. ผลการวิเคราะห์ เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน สรุปผลได้ดังนี้

2.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามเพศ พบว่า ครูทั้งเพศชายและเพศหญิงมีทัศนะต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.2 ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามอายุ พบว่า ครูที่มีอายุแตกต่างกันมีทัศนะต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.3 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนะต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายข้อพบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.4 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกันมีทัศนะต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 ผู้วิจัยได้นำประเด็นต่างๆ ที่สำคัญมาอภิปรายในภาพรวมดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 พบว่า ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรพงษ์ สุทธิศักดิ์ (255 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความเป็น

ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดเทศบาลนครยะลา พบว่า ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของปฐม ปรีปนังกูร (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 พบว่า ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวาริรัตน์ ทองหมู่ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอวังสะพุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 พบว่า ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรเดช หมู่เก็ม (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี พบว่า ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนอาจมองผู้บริหารสถานศึกษาว่าให้ความสำคัญกับการบริหารหลักสูตร โดยเฉพาะหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 หลักสูตรท้องถิ่น และหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ให้ความสำคัญและผลักดันครูให้ปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและครูผู้สอนอาจมองว่าผู้บริหารสถานศึกษา ต้องดำเนินการบริหารให้เป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษา สอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 : 29) ได้สรุปว่า หากผู้บริหารสามารถเป็นผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรอย่างชัดเจน และให้การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ของครู รวมทั้งสามารถทำงานร่วมกับคณะครูในโรงเรียนได้ จะสามารถทำให้การใช้หลักสูตรเป็นไปตามเป้าหมายได้ไม่ยากเช่นเดียวกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 : 76) ได้สรุปว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตลอดจนเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและ ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพ

1.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรพงศ์ สุทธิศักดิ์ (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดเทศบาลนครยะลา พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของปฐม ปรีปนังกูร (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพชาติ ชุ่มชื่น (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวาริรัตน์ ทองหมู่ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอวังสะพุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ผลการวิจัยอยู่ในระดับมากและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรเดช หมู่เก็ม (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากครูมองผู้บริหารสถานศึกษาว่าให้ความสำคัญด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวการปฏิรูปหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และผลสืบเนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อพัฒนาเด็กทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีคุณภาพด้านความรู้และทักษะที่จำเป็น ใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และที่สำคัญคือเพื่อยกระดับ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังที่สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552:76) ได้สรุปว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ควรวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตลอดจนเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อน กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาจัดทำโครงสร้างหน่วย การเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาตามความต้องการของท้องถิ่น เพื่อ พัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ ตลอดจนคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรระดมทรัพยากรในชุมชน พร้อมทั้งแสวงหาความร่วมมือของทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาการจัดการ เรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

1.3 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ทักษะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปฐม ปรีพูนณังกูร (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทักษะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวาริรัตน์ ทองหมู่ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอวังสะพุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเลย เขต 2 พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรเดช หมูแก้ว (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากครุมองผู้บริหารสถานศึกษา มีการส่งเสริมด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ โดยส่งเสริมครูเข้ารับการอบรม การผลิตและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาพุทธศักราช 2551 ประกอบกับเทคโนโลยีมีการพัฒนามากขึ้นทำให้ครูสามารถประยุกต์ใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี โดยนำไปใช้ในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้น และครูผู้สอนอาจมองว่าผู้บริหาร สถานศึกษาได้บริหารด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ตามแผนพัฒนาการศึกษา ดังที่สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 : 76) ได้สรุปว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาสื่อการเรียนรู้และ เทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.4 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ทักษะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5พบว่า ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรพงศ์ สุทธิศักดิ์ (2551: 83) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความเป็นผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทักษะของครู สังกัดเทศบาลนครยะลา พบว่า ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปฐม ปรีพูนณังกูร (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทักษะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 พบว่า ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรเดช หมูแก้ว (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในโรงเรียนเอกชนสอน ศาสนาอิสลาม อำเภอ ยะรัง จังหวัดปัตตานี พบว่า ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากครุมองผู้บริหารสถานศึกษาว่า ให้ความสำคัญกับการพัฒนาแหล่ง เรียนรู้และให้เป็นไปตามแผนพัฒนาการศึกษา เพื่อให้ขยายแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพและเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาจะยังให้การสนับสนุนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เพื่อรองรับนโยบายของรัฐบาลจากเรื่องการปฏิรูป การศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561) ด้านการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และดังที่

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 : 76) ได้สรุปว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม และสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เหมาะสมต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.5 ด้านการวัดผลประเมินผลและวิจัย ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 พบว่า ด้านการวัดผลประเมินผลและวิจัยผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปฐม ปรีปนถ์นังกูร (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 พบว่า ด้านการวัดผลประเมินผลและวิจัยผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวาริรัตน์ ทองหมู่ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอวังสะพุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 พบว่า ด้านการวัดผลประเมินผลและวิจัยผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของอัครอรุณ อาแวบือราเฮง (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครู ในศูนย์เครือข่ายคุณภาพพอนุบาลปัตตานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า ด้านการวัดผลประเมินผลและวิจัยผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรเดช หมู่เก็ม (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี พบว่า ด้านการวัดผลประเมินผลและวิจัยผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากครูมองผู้บริหารสถานศึกษาว่าให้ความสำคัญของการวัดประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียนและการวิจัย เพื่อตามแนวทางหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 อีกทั้งสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 – 2559) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ โดยมีแนวนโยบายส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา พัฒนาระบบบริหารจัดการความรู้และสร้างกลไกการนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์และให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา และสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 : 77) ได้สรุปว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลาย พร้อมนำผลการวัดผลและประเมินผลมาพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบและผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาควรใช้กระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและธีระ รุญเจริญ (2550:359) ได้ให้ข้อคิดว่า ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นผู้นำที่มีความสำคัญต่อโรงเรียนอย่างยิ่ง ย่อมจะต้องมีบทบาทส่งเสริมเกี่ยวกับการวิจัยในโรงเรียน

1.6 ด้านการนิเทศการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5พบว่า ด้านการนิเทศการศึกษาผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพงศ์ สุทธิศักดิ์ (2551: 84) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดเทศบาลนครยะลา พบว่า ด้านการนิเทศการศึกษาผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของปฐม ปรีปนถ์นังกูร (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 พบว่า ด้านการนิเทศการศึกษาผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวาริรัตน์ ทองหมู่ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอวังสะพุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 พบว่า ด้านการนิเทศการศึกษาผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรเดช หมู่เก็ม (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี พบว่า ด้านการนิเทศการศึกษาผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากมุมมองผู้บริหารสถานศึกษาว่าให้ความสำคัญในการนิเทศการศึกษา ตามแนวปฏิรูปหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในด้านการนิเทศการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพระดับการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552 : 77) ได้สรุปว่า ผู้บริหารสถานศึกษาพึงเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงบุคลากรในสถานศึกษา มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบโดยเน้นการนิเทศแบบกัลยาณมิตร เพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

1.7 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 พบว่า ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรพงศ์ สุทธิศักดิ์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดเทศบาลนครยะลา พบว่า ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของปฐม ปริญญ์กู (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 พบว่า ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วารินทร์ ทองหมู่ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอวังสะพุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 พบว่า ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรเดช หมู่เก็ม (2557 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี พบว่า ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากมุมมองผู้บริหารสถานศึกษาว่าให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ตามแนวการปฏิรูปหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 – 2559) ซึ่งมีวัตถุประสงค์พัฒนาคนอย่างรอบด้าน และสมดุลเพื่อเป็นหลักของการพัฒนา โดยมีนโยบายพัฒนามาตรฐาน และระบบประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งระบบประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการพัฒนาการประกันคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่คาดหวังไว้ต่อไป

2. เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอนที่แตกต่างกัน

2.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโชคนันต์ รักทรัพย์ (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอำเภอทับปุด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอำเภอทับปุด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดพังงา ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากครูทั้งเพศหญิงและเพศชายต่างรู้สึกว่าเป็นบทบาทและหน้าที่การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเป็นไปตามกรอบการดำเนินงาน และโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษาให้ดำเนินไป สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ส่วนพฤติกรรมการบริหารแนวคิดหรือนโยบายของโรงเรียนอาจจะแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์ในการบริหารงานในแต่ละโรงเรียน

2.2 ครูที่มีอายุต่างกัน มีทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโชคอนันต์ รักทรัพย์ (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอำเภอทับปุด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอำเภอทับปุด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดพังงา ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากครูที่มีอายุต่างกันตระหนักในหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ ไม่ต่างกันมีความคิดเห็นที่เหมือนกัน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อที่จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น และผลของการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น

2.3 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปฐม ปรีปนังกูร (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องจากครูที่มีวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกันสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรมในการศึกษาหาความรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพและความสามารถของตนเองอยู่เสมอ เช่น การเข้ารับการอบรมเพื่อทำผลงานทางวิชาการหรือการศึกษา ต่อในระดับที่สูงขึ้น จึงมีทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

2.4 ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีทัศนคติต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่าง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรพงศ์ สุทธิศักดิ์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูสังกัดเทศบาลนครยะลา ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูสังกัดเทศบาลนครยะลา ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของปฐม ปรีปนังกูร (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของโชคอนันต์ รักทรัพย์ (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอำเภอทับปุด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีความพึงพอใจของครูในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในอำเภอทับปุด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดพังงา ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมองผู้บริหารสถานศึกษาว่าให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 และการประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อีกทั้งโครงการไทยเข้มแข็งที่พัฒนาครูทั้งระบบ เพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการส่งเสริมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้ครูได้เข้ารับการพัฒนาโดยการฝึกอบรม ประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการ ส่งผลให้ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างได้รับการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับงานวิชาการเท่าเทียมกัน จึงมีทัศนต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย ที่พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครู สพป. นครราชสีมา เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านจัดการเรียนรู้ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน การบริหารจัดการหลักสูตรการนิเทศการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การวัด การประเมินผลการวิจัย และการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีครูผู้สอนให้ตรงกับวิชาเอกกับครูเพราะว่าครูจะได้ใช้วิชาความรู้และสอนตรงสาขาวิชาเอกของครูที่เรียนมาจะส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูส่งผลต่อนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยอื่น ที่ส่งผลต่อการพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา เช่น การบริหาร งานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป

2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2543). แนวทางการบริหารโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). นโยบายและการแนะแนวการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2551). การใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- ชลทิพย์ เอี่ยมสำอางค์ และวิศนี ศิลตระกูล. (2543). ความเป็นมาของภูมิปัญญาชาวบ้านเทคโนโลยีพื้นบ้านและแหล่งวิทยาการท้องถิ่น. เอกสารชุดการสอนวิชาการพัฒนาและการใช้แหล่งวิทยาการชุมชน. นนทบุรี: มหาสุโขทัยธรรมธราช.
- ชาโรณี สุขสันต์ดีดล. (2552). “การนิเทศงานวิชาการด้านสื่อการสอนแบบกัลยาณมิตรของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดเทศบาลเมืองปัตตานี”, สารนิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย (สำเนา)

- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษา. (2551). การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). การนิเทศการสอน. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- _____. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ผ่องศรี วาณิชศุภวงศ์. (2546). เอกสารคำสอน ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- พรนิชา เสน่หาภูวित. (2550). การนิเทศภายในสถานศึกษาด้านงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานีเขต 1. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒนา. (2553). จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา: กระบวนทัศน์ใหม่การพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- วีรยุทธ ชาตะกาญจน์. (2551). เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามีอาชีพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2549). ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีอาชีพ กรณีผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สมคิด สร้อยน้ำ. (2547). การพัฒนาตัวแบบองค์การแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมศักดิ์ เด่นเดชา (2543). ทักษะการบริหารงานและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดยะลา. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.